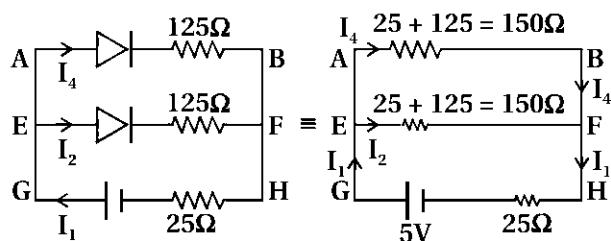

ઉપરોક્ત આફ્ટિમાં દરેક ડાયોડનો ફોર્વર્ડ બાયસ સ્થિતિમાં અવરોધ 25Ω હોય અને રિવર્સ બાયસ સ્થિતિમાં અવરોધ અનંત હોય તો I_1, I_2, I_3, I_4 ના મૂલ્યો શોધો.

- આફ્ટિ પરથી CD શાખામાંનો ડાયોડ રિવર્સ બાયસ સ્થિતિમાં હોવાથી તેનો અવરોધ ∞ બનતાં તેમાંથી વહેતો વિદ્યુતપ્રવાહ $I_3 = 0$ બનશે તેથી તેને પરિપથમાંથી દૂર કરતાં,

- આફ્ટિ (2) માં $I_1 = I_2 + I_4 \dots (1)$
- અને AB અને EF શાખામાં અવરોધો સમાન હોવાથી,

$$I_2 = I_4 = \frac{I_1}{2} \dots (2)$$

- GEFHG બંધ ભાર્જો કિર્ચોફનો બીજો નિયમ લગાડતાં,

$$-150 I_2 - 25 I_1 = -5$$

$$\therefore 150 I_2 + 25 I_1 = 5$$

$$\therefore 150 I_2 + 25(2 I_2) = 5$$

$$\therefore 200 I_2 = 5$$

$$\therefore I_2 = 0.025 \text{ A}$$

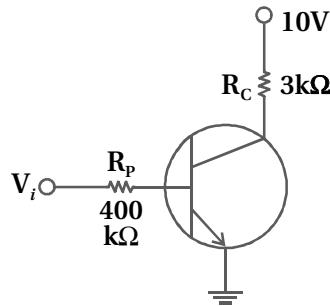
$$\therefore I_4 = 0.025 \text{ A} \quad (\because I_2 = I_4)$$

- સભીકરણ (1) પરથી,

$$I_1 = I_2 + I_4$$

$$\therefore I_1 = 0.025 + 0.025 = 0.05 \text{ A}$$

2.

ઉપરોક્ત આફ્કૃતિમાં 10 V જેટલા ઇનપુટ વોલ્ટેજે $V_{BE} = V_{CE} = 0$ હોય તો I_B , I_C અને β શોધો.

⇒ ઈનપુટ વિભાગમાં :

$$v_i = I_B R_B + V_{BE}$$

$$\therefore 10 = (I_B) (400 \times 10^3) + 0$$

$$\therefore I_B = \frac{10}{400 \times 10^3} = 0.25 \times 10^{-4} \text{ A}$$

$$\therefore I_B = 25 \times 10^{-6} \text{ A} = 25 \mu\text{A}$$

⇒ આઉટપુટ વિભાગમાં :

$$V_{CC} = I_C R_C + V_{CE}$$

$$\therefore 10 = I_C (3 \times 10^3) + 0$$

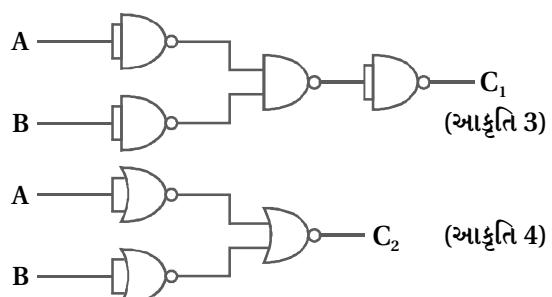
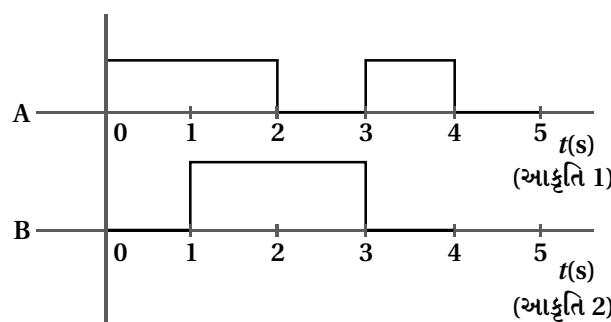
$$\therefore I_C = \frac{10}{3 \times 10^3} = 0.3333 \times 10^{-2} \text{ A}$$

$$\therefore I_C = 3333 \times 10^{-6} \text{ A} = 3333 \mu\text{A}$$

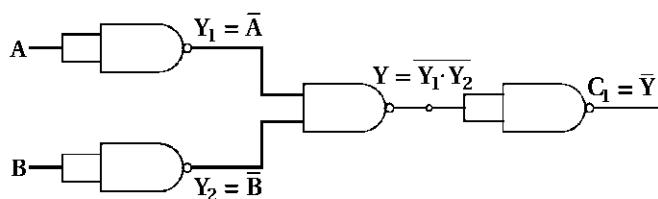
$$\Rightarrow \beta = \frac{I_C}{I_B} = \frac{3333}{25} = 133.3$$

3. આફ્કૃતિ 3 અને 4 ને આફ્કૃતિઓ 1 અને 2 માં દર્શાવ્યા પ્રમાણે ઇનપુટ્સ A અને B આપતા તેમના

આઉટપુટ્સ C_1 અને C_2 દરેરિને બતાવો.

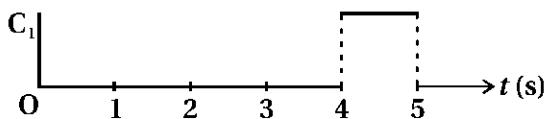

⇒ આફ્કૃતિ 3 માટે,

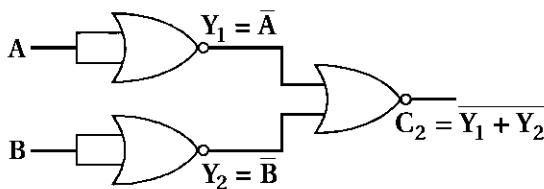

સમયનો ગપણો	A	B	A + B	C ₁ = $\overline{A+B}$
t = 0 થી t = 1 s	1	0	1	0
t = 1 s થી t = 2 s	1	1	1	0
t = 2 s થી t = 3 s	0	1	1	0
t = 3 s થી t = 4 s	1	0	1	0
t = 4 s થી t = 5 s	0	0	0	1

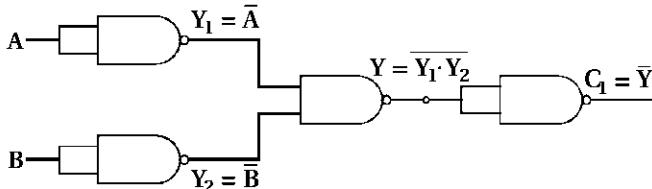
- ⇒ અગ્રે, $C_1 = \overline{Y} = \overline{\overline{Y_1} \cdot Y_2} = Y_1 \cdot Y_2 = \overline{A} \cdot \overline{B} = \overline{A+B}$ ⇒ પ્રસ્તુત લોજિક પરિપથ NOR ગેટની જેમ વર્તે છે.
તેનો આઉટપુટ C₁ નીચે મુજબ દોરી શકાય :

- ⇒ આકૃતિ 4 માટે,

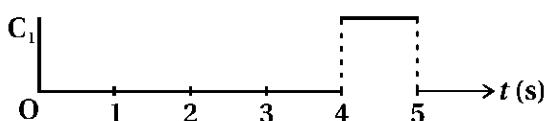

- ⇒ અગ્રે, $C_2 = \overline{Y_1 + Y_2} = \overline{\overline{A} + \overline{B}} = \overline{\overline{A} \cdot \overline{B}} = A \cdot B$
⇒ આકૃતિ 3 માટે,

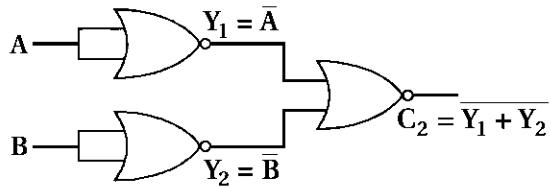

સમયનો ગપણો	A	B	A + B	C ₁ = $\overline{A+B}$
t = 0 થી t = 1 s	1	0	1	0
t = 1 s થી t = 2 s	1	1	1	0
t = 2 s થી t = 3 s	0	1	1	0
t = 3 s થી t = 4 s	1	0	1	0
t = 4 s થી t = 5 s	0	0	0	1

- ⇒ અગ્રે, $C_1 = \overline{Y} = \overline{\overline{Y_1} \cdot Y_2} = Y_1 \cdot Y_2 = \overline{A} \cdot \overline{B} = \overline{A+B}$ ⇒ પ્રસ્તુત લોજિક પરિપથ NOR ગેટની જેમ વર્તે છે.
તેનો આઉટપુટ C₁ નીચે મુજબ દોરી શકાય :

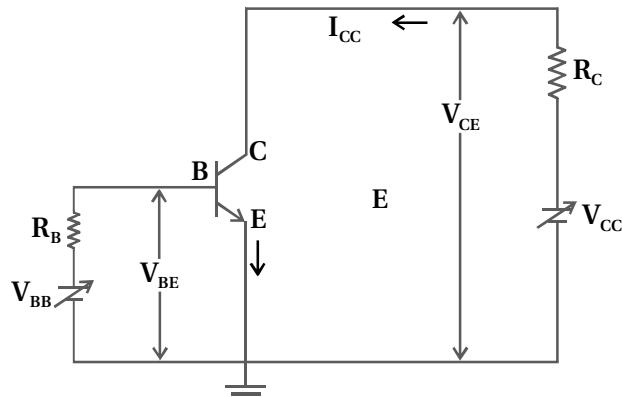

- ⇒ આકૃતિ 4 માટે,

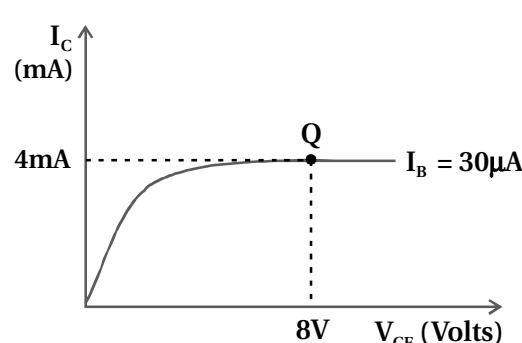

⇒ અને, $C_2 = \overline{Y_1 + Y_2} = \overline{\overline{A} + \overline{B}} = \overline{\overline{A} \cdot \overline{B}} = A \cdot B$

4. આંકૃતિ (1) માં એક *n-p-n* ટ્રાન્ઝિસ્ટરના કોમન એમીટર પ્રકારના જોડાણમાં ઇનપુટ અને આઉટપુટ લાક્ષણિકતાઓ મેળવવા માટેનો પરિપથ દર્શાવ્યો છે. હવે પ્રસ્તુત ટ્રાન્ઝિસ્ટર માટે $V_{BE} = 0.7$ V લઈ આંકૃતિ (2) માંના Q નિંદુઓ તેના કાર્ય માટે R_B અને R_C ના મૂલ્ય શોધો. ઉપરોક્ત ટ્રાન્ઝિસ્ટર માટે ઇનપુટ ઇમ્પિન્ડન્સ ખૂબ નાનો લઈ $V_{CC} = V_{BB} = 16$ V માટે તેના વોલ્ટેજ ગેઝન અને પાવર ગેઝનના મૂલ્યો (યોગ્ય ધારણાઓ કરીને) મેળવો.

આંકૃતિ (1)

આંકૃતિ (2)

- ⇒ આંકૃતિ (2) માંનો આલેખ $I_B = 30 \mu\text{A}$ માટે છે. તેની પરના Q નિંદુએ, $I_C = 4 \text{ mA} = 4 \times 10^{-3} \text{ A}$ તથા $V_{CE} = 8 \text{ V}$
ઉપરોક્ત આંકૃતિ (1) માંના આઉટપુટ વિભાગ માટે,
 $V_{CC} = I_C R_C + V_{CE}$
 $\therefore 16 = (4 \times 10^{-3})R_C + 8$
 $\therefore$

- ⇒ આંકૃતિ (1) માંના ઇનપુટ વિભાગ માટે,

$$V_{BB} = I_B R_B + V_{BE}$$

$$\therefore 16 = (30 \times 10^{-6})R_B + 0.7$$

$$\therefore R_B = \frac{15.3}{30 \times 10^{-6}} = 5.1 \times 10^5 \Omega = 510 \times 10^3 \Omega$$

$$= 510 \text{ k}\Omega$$

- ⇒ વોલ્ટેજ ગેઝન,

$$A_V = \beta \frac{R_C}{R_B} = \left(\frac{I_C}{I_B} \right) \left(\frac{R_C}{R_B} \right)$$

$$\therefore A_V = \left(\frac{4 \times 10^{-3}}{30 \times 10^{-6}} \right) \left(\frac{2 \times 10^3}{510 \times 10^3} \right)$$

$$\therefore A_V = 0.52$$

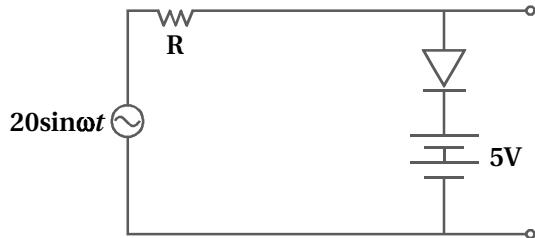
- ⇒ પાવર ગેઝન,

$$A_P = A_V A_i = A_V \beta = A_V \left(\frac{I_C}{I_B} \right)$$

$$\therefore A_P = 0.52 \times \frac{4 \times 10^{-3}}{30 \times 10^{-6}}$$

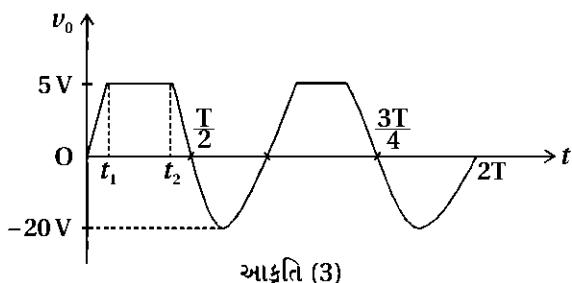
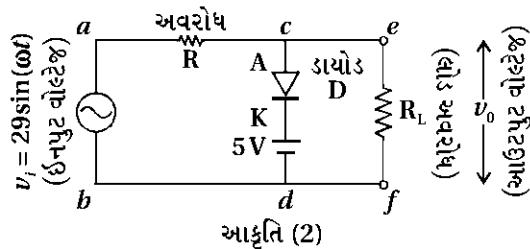
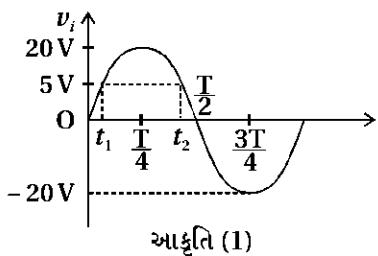
$$\therefore A_P = 69.33$$

5.

ઉપરોક્ત પરિપથમાંના ડાયોડને આદર્શ ડાયોડ તરીકે લઈ તેના આઉટપુટનું તરંગ સ્વરૂપ દર્શાવો તથા તેની સમજૂતી પણ આપો.

■ અતે $V = 20\sin(\omega t)$ હોવાથી મહત્તમ વોલ્ટેજ $V_m = 20$ V થશે તેથી ઈનપુટ વોલ્ટેજ + 20 V થી - 20 V સુધી બદલાશે.

- (i) 0 થી t_1 તથા t_2 થી $\frac{T}{2}$ સમય સુધી $v_i < 5$ V હોય ત્યારે ડાયોડના એનોડનું વિદ્યુતસ્થિતિમાન, કેથોડના વિદ્યુતસ્થિતિમાન કરતાં ઓછું ($V_A < V_K$) હોવાથી ડાયોડ રિવર્સ બાયસ સ્થિતિમાં રહેશે અને તેથી તેમાંથી કોઈ પ્રવાહ પસાર નથી થાય તેથી ઈનપુટ વોલ્ટેજ સિંનલ સીધે સીધું આઉટપુટમાંના લોડ અવરોધ R_L માંથી પસાર થશે તેથી તેનાં બે છેડાઓ વચ્ચેના વોલ્ટેજ એટલે કે આઉટપુટ વોલ્ટેજ v_o નું તરંગ સ્વરૂપ, ઈનપુટ વોલ્ટેજ v_i ના તરંગ સ્વરૂપ જેવું જ ભણશે. જે આકૃતિ (3) માં દર્શાવિલ છે.
(ii) $t = t_1$ તથા $t = t_2$ કષણોમે $v_i = 5$ V હોય ત્યારે અવરોધ R અને ડાયોડ D માંથી કોઈ પ્રવાહ ન વહેતા $v_o = v_i = 5$ V ભણશે જે આકૃતિ (3) માં દર્શાવિલ છે.
(iii) હવે t_1 થી t_2 સુધીના સમયના ગાળામાં $v_i > 5$ V હોવાથી ડાયોડ ફોરવર્ડ બાયસ સ્થિતિમાં આવે છે જ્યાં તેનો અવરોધ શૂન્ય થવાથી તેના બે છેડાઓ વચ્ચેનો વોલ્ટેજ શૂન્ય થતા $v_o = 5$ V અચળ રહે છે. (જે બેટરીનો વોલ્ટેજ છે.)
(iv) હવે $\frac{T}{2}$ થી T સુધીના ઋણ અર્દ્ધક દરમિયાન, ડાયોડ D રિવર્સ બાયસ સ્થિતિમાં આવવાથી તેનો અવરોધ અનંત થતો તેમાંથી કોઈ પ્રવાહ પસાર થતો નથી અને તેથી ઈનપુટ સિંનલ, સીધે સીધું R_L માંથી પસાર થશે તેથી તેના બે છેડાઓ વચ્ચેના વોલ્ટેજ એટલે કે આઉટપુટ વોલ્ટેજ v_o નું તરંગ સ્વરૂપ, ઈનપુટ વોલ્ટેજ v_i ના તરંગ સ્વરૂપ જેવું જ ભણે છે જે આકૃતિ (3) માં દર્શાવિલ છે."/>

6. ઘારો કે 5×10^{28} પરમાણુઓ/m³ જેટલી પરમાણુઓની સંખ્યા ઘનતા ઘરાવતા Si સ્ફિટિકમાં As ની 1 ppm જેટલી અશુદ્ધ ઉમેરીને તેમાંથી n-પ્રકારના અર્દ્ધવાહકની પણી બનાવવામાં આવે છે. હવે તેની સપાટી પર બોરોનની 200 ppm જેટલી અશુદ્ધ ઉમેરીને તેમાંથી p-પ્રકારના અર્દ્ધવાહકની પણી બનાવવામાં આવે છે. હવે શુદ્ધ અર્દ્ધવાહકમાં વિદ્યુતભારવાહકોની સંખ્યા ઘનતા $n_i = 1.5 \times 10^{16} \text{ m}^{-3}$ લઈ (i) n અને p-પ્રકારના અર્દ્ધવાહકોમાં વિદ્યુતભાર વાહકોની

સંખ્યા ઘનતાઓ શોધો. (ii) આ ડાયોડની રિવર્સ બાયસ સ્થિતિમાં રિવર્સ સંતૃપ્ત પ્રવાહ વહેવડાવવામાં મહેંદ્રશે કયા વિધુતભારવાહકોનો ફાળો હશે ?

■► અતે $1 \text{ ppm} = 1 \text{ part per million}$

= દસ લાખમાં 1 ભાગ

(i) n -પ્રકારના અર્ધવાહક માટે :

$$\begin{pmatrix} 1 \text{ m}^3 \text{ કદમાં Si} \\ \text{પરમાણુઓની સંખ્યા} \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 \text{ m}^3 \text{ કદમાં As} \\ \text{પરમાણુઓની સંખ્યા} \end{pmatrix}$$

$$10^6 \rightarrow 1$$

$$\therefore 5 \times 10^{28} \rightarrow (?)$$

$\Rightarrow$ As ના પેન્ટાવેલેન્ટ અશુદ્ધિ પરમાણુઓની સંખ્યા ઘનતા (અથવા મુક્ત ઈલેક્ટ્રોન સંખ્યા ઘનતા)

$$n_e = \frac{5 \times 10^{28}}{10^6} = 5 \times 10^{22} \frac{\text{મુક્ત ઈલેક્ટ્રોન}}{\text{m}^3}$$

■► હવે, સૂત્રાનુસાર,

$$n_e n_h = n_i^2$$

$$\therefore n_h = \frac{n_i^2}{n_e}$$

$$= \frac{(1.5 \times 10^{16})^2}{5 \times 10^{22}}$$

$$\therefore n_h = 4.5 \times 10^9 \text{ હોલ/m}^3 \quad \dots (1)$$

(ii) p -પ્રકારના અર્ધવાહક માટે :

$$\begin{pmatrix} 1 \text{ m}^3 \text{ કદમાં Si} \\ \text{પરમાણુઓની સંખ્યા} \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 \text{ m}^3 \text{ કદમાં બોરોન (B) ના} \\ \text{પરમાણુઓની સંખ્યા} \end{pmatrix}$$

$$10^6 \rightarrow 200$$

$$\therefore 5 \times 10^{28} \rightarrow (?)$$

$\Rightarrow$ B ના પેન્ટાવેલેન્ટ અશુદ્ધિ પરમાણુઓની સંખ્યા ઘનતા (અથવા હોલ સંખ્યા ઘનતા)

$$n_h = \frac{200 \times 5 \times 10^{28}}{10^6}$$

$$\therefore n_h = 10^{25} \frac{\text{હોલ}}{\text{m}^3}$$

■► અતે $1 \text{ ppm} = 1 \text{ part per million}$

= દસ લાખમાં 1 ભાગ

(i) n -પ્રકારના અર્ધવાહક માટે :

$$\begin{pmatrix} 1 \text{ m}^3 \text{ કદમાં Si} \\ \text{પરમાણુઓની સંખ્યા} \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 \text{ m}^3 \text{ કદમાં As} \\ \text{પરમાણુઓની સંખ્યા} \end{pmatrix}$$

$$10^6 \rightarrow 1$$

$$\therefore 5 \times 10^{28} \rightarrow (?)$$

$\Rightarrow$ As ના પેન્ટાવેલેન્ટ અશુદ્ધિ પરમાણુઓની સંખ્યા ઘનતા (અથવા મુક્ત ઈલેક્ટ્રોન સંખ્યા ઘનતા)

$$n_e = \frac{5 \times 10^{28}}{10^6} = 5 \times 10^{22} \frac{\text{મુક્ત ઈલેક્ટ્રોન}}{\text{m}^3}$$

■► હવે, સૂત્રાનુસાર,

$$n_e n_h = n_i^2$$

$$\therefore n_h = \frac{n_i^2}{n_e}$$

$$= \frac{(1.5 \times 10^{16})^2}{5 \times 10^{22}}$$

$$\therefore n_h = 4.5 \times 10^9 \text{ होल/m}^3 \quad \dots (1)$$

(ii) p -પ્રકારના અર્ધવાહક માટે :

$$\begin{pmatrix} 1 \text{ m}^3 \text{ કદમાં Si} \\ \text{પરમાણુઓની સંખ્યા} \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 \text{ m}^3 \text{ કદમાં બોરોન (B) ના} \\ \text{પરમાણુઓની સંખ્યા} \end{pmatrix}$$

$$10^6 \rightarrow 200$$

$$\therefore 5 \times 10^{28} \rightarrow (?)$$

$\Rightarrow$ B ના પેન્ટાવેલેન્ટ અશુદ્ધ પરમાણુઓની સંખ્યા ઘનતા (અથવા હોલ સંખ્યા ઘનતા)

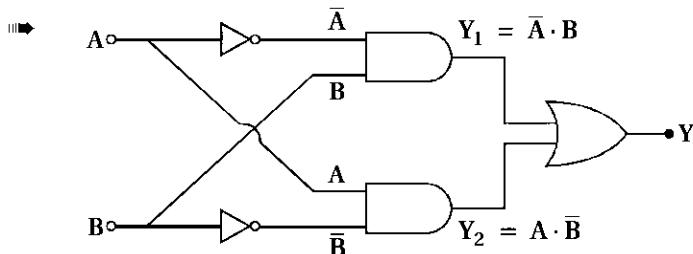
$$n_h = \frac{200 \times 5 \times 10^{28}}{10^6}$$

$$\therefore n_h = 10^{25} \frac{\text{હોલ}}{\text{m}^3}$$

7. Exclusive OR ગેટ માટે ટ્રૂથ ટેબલ નીચે મુજબ છે :

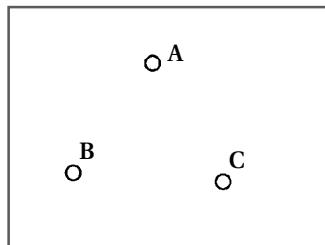
A	B	Y
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	0

તેનું બુલિયન સમીકરણ $Y = \bar{A} \cdot B + A \cdot \bar{B}$ છે, કે અને OR, AND અને NOT ગેટ્સની મદદથી આ ગેટ તૈયાર કરો.

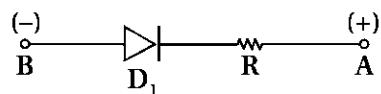
8. ઉપરોક્ત લોજિક પરિપથ માટે બુલિયન સમીકરણ, $Y = Y_1 + Y_2 = \bar{A} \cdot B + A \cdot \bar{B}$ મળે છે જે રકમ પ્રમાણે છે.

આકૃતિ (a) પ્રમાણે જેના પર બહારની બાજુઓ અણ ટર્મિનલ્સ A, B, C આવેલા હોય તેથું એક બોક્સ દ્વારાન્માં લો.

આકૃતિ (a)

- આકૃતિ (c) માટે : પ્રસ્તુત આલેખ ટર્મિનલ્સ A અને B વચ્ચે જોડેલા pn -જંક્શનની રિવર્સ બાયસ લાક્ષણિકતા સૂચવે છે. જેના માટે ટર્મિનલ્સ A અને B વચ્ચેનું જોડાણ નીચે મુજબનું હશે :

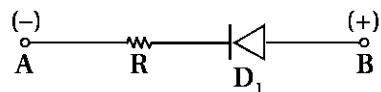

- આકૃતિ (d) માટે : પ્રસ્તુત આલેખ ટર્મિનલ્સ A અને B વચ્ચે જોડેલા pn -જંક્શન ડાયોડની ફોરવર્ડ બાયસ લાક્ષણિકતા સૂચવે છે. જેમાં knee voltage (અથવા cut in voltage અથવા threshold voltage) 0.7 V હોય તથા જેનો ફળ

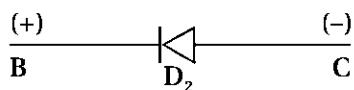
$$= \frac{1}{1000} \Omega^{-1} = \frac{I}{V} = \frac{1}{R_f} \Rightarrow R_f = 1000 \Omega$$

જેના માટે ટર્મિનલ્સ A અને B વચ્ચેનું જોડાણ નીચે મુજબનું હશે :

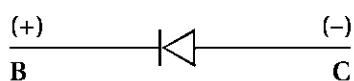
(R_f = ડાયોડ D_1 નો ફોરવર્ડ બાયસ અવરોધ.)

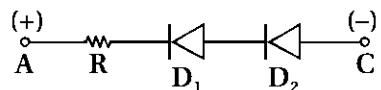
- આકૃતિ (e) માટે : પ્રસ્તુત આલેખ ટર્મિનલ્સ B અને C વચ્ચે જોડેલા pn -જંક્શન ડાયોડની રિવર્સ બાયસ લાક્ષણિકતા સૂચવે છે. જેમાં knee voltage 0.7 V છે. તેના માટે ટર્મિનલ્સ B અને C વચ્ચેનું જોડાણ નીચે મુજબનું હશે :

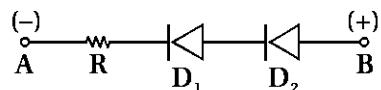
- આકૃતિ (f) માટે : પ્રસ્તુત આલેખ ટર્મિનલ્સ B અને C વચ્ચે જોડેલા pn -જંક્શન ડાયોડની રિવર્સ બાયસ લાક્ષણિકતા સૂચવે છે. તેના માટે ટર્મિનલ્સ B અને C વચ્ચેનું જોડાણ નીચે મુજબનું હશે :

- આકૃતિ (g) માટે : પ્રસ્તુત આલેખ ટર્મિનલ્સ C અને A વચ્ચે જોડેલા pn -જંક્શન ડાયોડની રિવર્સ બાયસ લાક્ષણિકતા સૂચવે છે. તેના માટે ટર્મિનલ્સ C અને A વચ્ચેનું જોડાણ નીચે મુજબનું હશે :

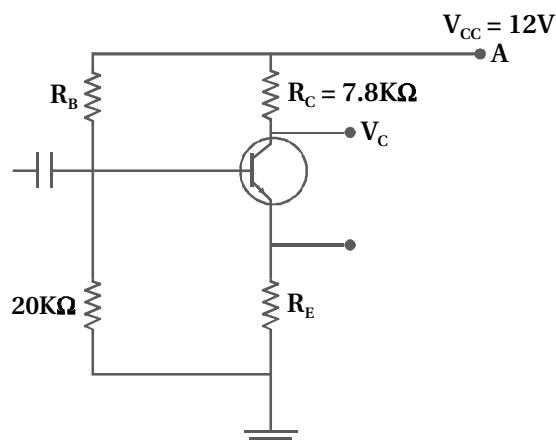
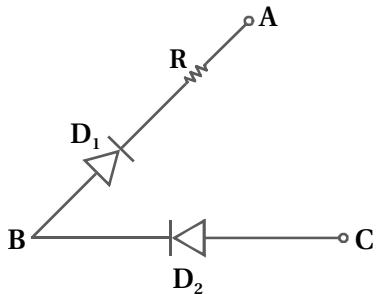

- આકૃતિ (h) માટે : પ્રસ્તુત આલેખ ટર્મિનલ્સ C અને A વચ્ચે જોડેલા ડાયોડની ફોરવર્ડ બાયસ લાક્ષણિકતા સૂચવે છે. તેના માટે ટર્મિનલ્સ C અને A વચ્ચેનું જોડાણ નીચે મુજબનું હશે.

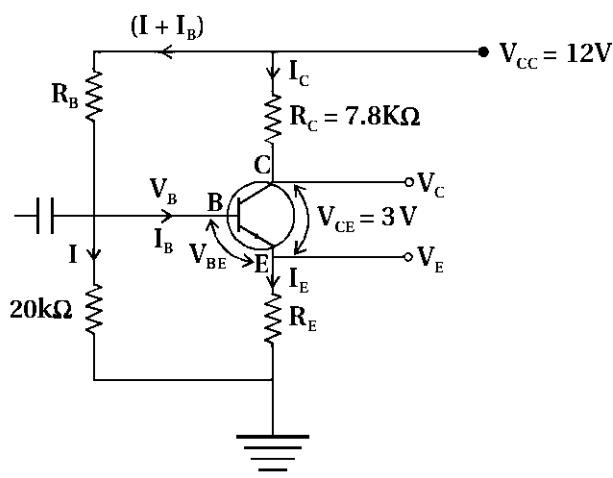
અંતિમ જવાબ : બોક્સ પર બદારની બાજુએ આપેલા ગણ ટર્મિનલ્સ A, B, C વચ્ચેનું અંદર કરેલું જોડાણ નીચે મુજબનું હશે

9.

ઉપરોક્ત પરિપથમાં જે $I_C = 1 \text{ mA}$, $V_{CE} = 3 \text{ V}$, $R_C = 7.8 \text{ k}\Omega$, $V_{BE} = 0.5 \text{ V}$, $V_{CC} = 12 \text{ V}$ તથા $\beta = 100$ હોય
તો V_E , R_B અને R_E શોધો.

⇒

⇒ અને $I_C = 1 \text{ mA}$

$$\beta = \frac{I_C}{I_B} \Rightarrow I_B = \frac{I_C}{\beta} = \frac{1 \text{ mA}}{100} = 0.01 \text{ mA}$$

$$I_E = I_B + I_C = 0.01 + 1 = 1.01 \text{ mA}$$

⇒ ભાવ્ય પરિપથમાં,

$$V_{CC} - I_C R_C - V_{CE} - I_E R_E = 0$$

$$\therefore 12 - (1 \times 10^{-3} \times 7.8 \times 10^3) - 3 - (1.01 \times 10^{-3} R_E) = 0$$

$$\therefore 1.2 = 0.00101 R_E$$

$$\therefore R_E = \frac{1.2}{0.00101} = 1188.12 \Omega$$

⇒ ઠન્યુટ પરિપથમાં,

$$V_B - V_{BE} - I_E R_E + (20 \times 10^3) I = V_B$$

$$\therefore (20 \times 10^3) I = V_{BE} + I_E R_E$$

$$\therefore (20 \times 10^3) I = 0.5 + (1.01 \times 10^{-3}) (1188.12)$$

$$\therefore (20 \times 10^3) I = 1.7$$

$$\therefore I = 8.5 \times 10^{-5} \text{ A}$$

⇒ વળી,

$$V_{CC} - (I + I_B) R_B - V_{BE} - I_E R_E = 0$$

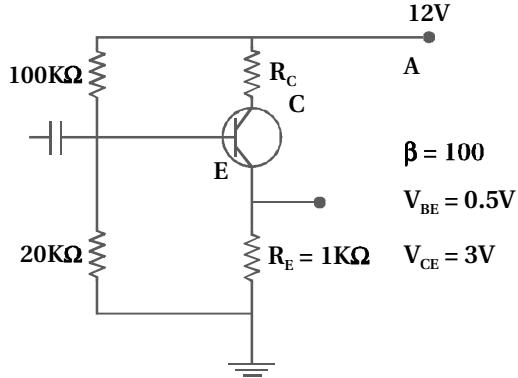
$$\therefore (I + I_B) R_B = V_{CC} - V_{BE} - I_E R_E$$

$$\therefore \{(8.5 \times 10^{-5}) + (10^{-5})\} R_B = 12 - 0.5 - (1.01 \times 10^{-3}) (1188.12)$$

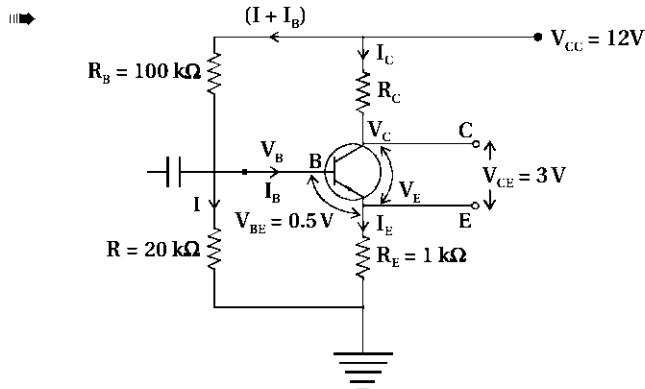
$$\therefore (9.5 \times 10^{-5}) R_B = 10.3$$

$$\therefore R_B = 1.084 \times 10^5 \Omega$$

10.

ઉપરોક્ત પરિસ્થિતિમાં $\beta = 100$, $V_{BE} = 0.5$ V, $V_{CE} = 3$ V હોય તો R_C શોધો.

$$\Rightarrow \beta = 100 = \frac{I_C}{I_B} \Rightarrow I_C = \beta I_B \quad \dots (1)$$

$$\text{परंतु } \alpha = \frac{\beta}{1 + \beta}$$

$$\therefore \frac{I_C}{I_E} = \frac{100}{101} \Rightarrow I_C \approx I_E$$

$$\therefore I_C = I_E = \beta I_B \quad \dots (2)$$

⇒ बाह्य परिपथमां,

$$V_{CC} - I_C R_C - V_{CE} - I_E R_E = 0$$

$$\therefore 12 - (\beta I_B) R_C - 3 - (\beta I_B) (1 \times 10^3) = 0$$

$$\therefore 9 = (\beta I_B) (R_C + 1000)$$

$$\therefore 9 = (100 I_B) (R_C + 1000) \quad \dots (3)$$

⇒ qó

$$V_B - V_{BE} - I_E R_E + (20 \times 10^3) I = V_B$$

$$\therefore (20 \times 10^3) I = V_{BE} + I_E R_E$$

$$\therefore 20000 I = 0.5 + \beta I_B \times (1 \times 10^3)$$

$$\therefore 20000 I = 0.5 + 1000 \beta I_B$$

$$\therefore 20000 I = 0.5 + 100000 I_B \quad \dots (4)$$

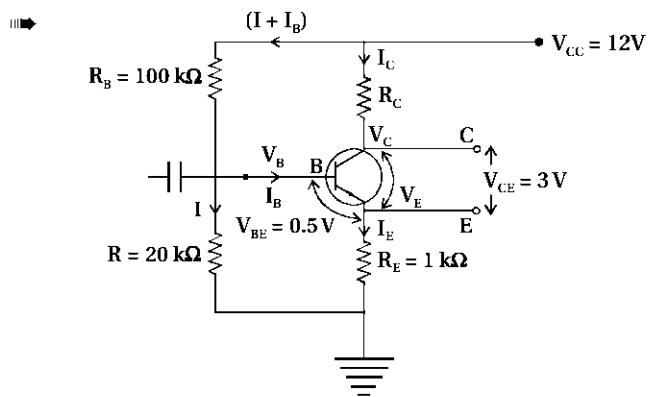
($\because \beta = 100$)

⇒ R_B અને R ને સમાવત્તા બંધ પરિપથ માટે,

$$V_{CC} - (I + I_B) R_B - IR = 0$$

$$\therefore 12 = (I + I_B) (100 \times 10^3) + (I) (20 \times 10^3)$$

$$\therefore 12 = 120000 I + 100000 I_B \quad \dots (5)$$

■► अते $\beta = 100 = \frac{I_C}{I_B} \Rightarrow I_C = \beta I_B \dots (1)$

परंतु $\alpha = \frac{\beta}{1+\beta}$

$$\therefore \frac{I_C}{I_E} = \frac{100}{101} \Rightarrow I_C \approx I_E$$

$$\therefore I_C = I_E = \beta I_B \dots (2)$$

■► आवा परिपथमां,

$$V_{CC} - I_C R_C - V_{CE} - I_E R_E = 0$$

$$\therefore 12 - (\beta I_B) R_C - 3 - (\beta I_B) (1 \times 10^3) = 0$$

$$\therefore 9 = (\beta I_B) (R_C + 1000)$$

$$\therefore 9 = (100 I_B) (R_C + 1000) \dots (3)$$

■► वरी,

$$V_B - V_{BE} - I_E R_E + (20 \times 10^3) I = V_B$$

$$\therefore (20 \times 10^3) I = V_{BE} + I_E R_E$$

$$\therefore 20000 I = 0.5 + \beta I_B \times (1 \times 10^3)$$

$$\therefore 20000 I = 0.5 + 1000 \beta I_B$$

$$\therefore 20000 I = 0.5 + 100000 I_B \dots (4)$$

$$(\because \beta = 100)$$

■► R_B अने R ने समावता बंध परिपथ माटे,

$$V_{CC} - (I + I_B) R_B - IR = 0$$

$$\therefore 12 = (I + I_B) (100 \times 10^3) + (I) (20 \times 10^3)$$

$$\therefore 12 = 120000 I + 100000 I_B \dots (5)$$